ושל עיר הנדחת ושל זקן העשוי לכבודו

לא תחלוץ ואם חלצה חליצתה פסולה א"ל

רבינא לרב אשי מאי שנא זקן העשוי

לכבודו דלאו להילוכא עביד דבי דינא

גמי לאו להילוכא עביד א"ל אילו מסגי ביה

:[ກ″ກ

מחוסרי כפרה הלכה

:3

ה סמג עשין רלו:

בב ו מיי׳ פ״ד מהלכות

סמג שם:

טומאת לרעת הלכה

יבום הלכה יב סמג

קד.

כ) ולחמו ע"בו. ו) ולחמו ש) [נתומן ע פן, ז) נתומין טו., קה:], ז) קדושין טו., ד"ה ור"י וכו' ס"ל לר' ד"ה ור"י וכו' ס"ל לר' יהודה דקריאה מעכב ופליג אמתני' דהכא וס"ל דלא נחלקו ר"א ור"ע בדבר זה], ט) [ל"ל אליעור], י) [ע"ב], כ) [שבת נא.], () [קרושין עב:ן, מ) ווע׳ תוס׳ זבחים קיט. ד"ה זו וזו וכו' רבי פלוגתא דר״ע],

תורה אור השלם 1. וְנִגְשָׁה יְבִמְתּוֹ אֵלְיו לְעִינֵי הַזְּקַנִּים וְחָלְצְה נַעֵלוֹ מַעַל רַגְּלוֹ וְוְרְקָה בָּפָנִיו וְעָנְתָה וְאָמְרָה בָּבָה יַעָשָׁה לָאִישׁ אֲשֶׁר לא יִבְנֶה אֶת בֵּית אָחִיוּ:

 וְלְקָח הַבּהוֹ מִיְּהַ הַ הְּאָשְׁם וְנְתוֹ הַבּהוֹ על הַיְּמְנִית וְעל בֹּהוֹ יְדוֹ הַיְמְנִית וְעל בֹהוֹ יְדוֹ הַיְמְנִית וְעל בֹהוֹ וְיְדוֹ הַיְמְנִית וֹיְעל בֹהוֹ וְיְדְלוֹ וָהְגִּישׁוֹ אֲדֹנָיוּ אֶל וְוֹגִּישׁוֹ אֲלֹ יִהְ הַבְּישׁוֹ אֶלֹ הְבֶּלֶתְ אוֹ אֶל הַמְּווּוְה וְרְצֵע אֲדֹנְיוֹ אֶת אָוְנוֹ בַּמַּרְצֵע וְעַבְּדוֹ לְעלְם: שמות כא ו

ולקח הכהו מדם

גליון הש"ם

רש"ר ד"ה אזן אזן וכו' דמצורע עני מיותר. עיין לעיל דף ע ע"ב ברש"י ד"ה ושמעינן ליה לר" אליעזר וש"נ: רש"ד ד"ה וכי לא מופנה וכו" למדין ומשיבין. שנת קלא ע״א ולעיל ע ע״ב:

הגהות הב"ח (א) גב' מי קפיד עליה בי דינא: (ג) שם והכשיר (ואמר רג יוסף וכו' כאותו (ומנג לפ יסף יכו כמונג) הזוג) מא"מ. ונ"ב ס"א אין זה: (ג) תום' ד"ה סנדל וכו' דלכתחילה לא יטול: (ד) ד"ה אמר וכו' ורבי ישמעאל בן רבי יוסי ישמעאל בן רבי יוסי כפוף ויושב לפני רבי היה

ויום שמת:

מוסף רש"י חלצה בשנים. כשרים, או בשלשה ונמצא אחד מהן קרוב או פסול. דהדר הוו להו שנים (לקמן קד:). אין הלכה כאותו הזוג. אלא כת"**ק דבעי שלשה** (לקמן קה:). ונאמר להלן אזן. במלורע עני, שכל הפרשה לדרשה, שהרי נאמרה לעלמה במצורע עשיר והוכפלה והכי אמריען במנחות (קדושין טו.).

 ל) [גיטין כד:], ב) [שם], ושל עיר הנדחת. נמי לשריפה קיימא: ושל זקן העשוי לכבודו. נתבטל עדיין וכן פי׳ בפ׳ ראוהו ב״ד (ר״ה כח.) גבי שופר של עבודת
בסוסדרין לד: מדה כן, בי שופר של עבודת בזו א מיי פ״ד מהלכח מו ממג ישוש אפשור בסוף פרק כסוי שוש עד משוש אפשור בי משוש הייבור בי משוש אפשור בי משוש בי משוש אפשור בי משוש אפשור בי משוש בי משוש בי משוש בי משוש אפשור בי משוש נמי. סנדל שהיה לב"ד ומיוחד לחלילה: לנגטים. כל ריב וכל נגע הדם (חולין פט. ושם) שופר של עבודת כוכבים לא יתקע בו ואם (דברים כא) מה נגעים ראייתם ביום דכתיב (ויקרא יג) וביום הראות מקע לא ילא ומפרש התם משום דעבודת כוכבים כתותי מכתת

בו אף ריבים ביום וחלילה דין הוא דגובה כתובתה: אפי׳ גמר דין נמי לא. ואנן תנן דיני ממונות דנין ביום וגומרים בלילה (סנהדרין דף לב.): כתחלת דין דמיא. דנפקא לן בסנהדרין באחד דיני ממונות (דף לד:) דתחלת דין ביום: במוק. אע"פ שאינו של עור: כמה רב גובריה. בלשון גנאי אמרה: אי מוק ססמא מניא. בברייתא דלעיל (דף קב:) בקב הקיטע במוק בסמיכת הרגלים: לילה סתמא תנינא. במתניתין חלילתה כשרה: ביחידי יחידתה תני לה. במתני׳ דתנןי ובא מעשה לפני רבי עקיבא והכשיר: רגל רגל ממלורע. דכתיב על בהן רגלו הימנית (ויקרא יד): ונחמר להלן חון. במלורע: חון חון מופנה. משני לדדין בין במלורע בין בנרלע דקרא °דמלורע עני מיותר לגמרי כדחמרן במנחות בפ"ק (דף י:) יד יד לקמילה רגל רגל לחלילה חון חון לרליעה וגבי רליעה תרי אזנו כתיבי ורלע אדניו את אזנו (שמות כא) ונתת באזנו ובדלת (דברים מו): לה מופני. משני לדדין חלח מלד אחד דמלורע מיותר אבל בחלילה לא וליכא אלא חד והסבר ר' אלעזר מופנה מלד אחד למדים אם אין תשובה ואם יש להשיב משיבין: וכי לה מופני מהי פירכה היכה. מופנה מלד אחד למדין ומשיבין והכא מאי פירכא איכא. ומהכא נפקא לן בכל דוכתא לר׳ אלעזר מופנה מלד אחד "למדין ומשיבין (שבת דף קלא.): בותני' חלילתה כשרה. דקריאה

לא מעכבא דכתיב [דברים כה] ככה יעשה

שלוחא דבי דינא מי קפיד עליה (י) דיינא: מַרָּתְנָר' חלצה יוברי חלצה בלילה חליצתה כשרה ורבי אלעזר אפוסל סיבשמאל חליצתה פסולה ור׳ אלעזר מכשיר: גמ' לימא בהא קמיפלגי דמר סבר ימקשינן ריבים לנגעים ומר סבר לא מקשינן ריבים לנגעים לא דכ"ע לא מקשינן ריבים לנגעים דאי מקשינן אפילו גמר דין בלילה נמי לא והכא בהא קמיפלגי מר סבר חליצה כתחלת דין דמיא ומר סבר חליצה כגמר דין דמיא ירבה בר חייא קמוספאה עבד עוברא במוק וביחידי ובלילה אמר שמואל כמה רב גובריה דעביד כיחידאה מאי קשיא אי מוק סתמא תניא אי לילה םתמא תניא אלא יחידי קא קשיא ליה היכי עביד ביחידי דיחידאה קתני לה דתנן [®]חלצה בשנים או בשלשה ונמצא אחד מהן קרוב או פסול חליצתה פסולה ור"ש ורבי יוחגן הסנדלר מכשירים ומעשה באחד שחלץ בינו לבינה בבית האסורים ובא מעשה לפני ר"ע והכשיר 😕 ואמר רב יוסף בר מניומי [אמר רב נחמן] אין הלכה כאותו הזוג ואב"א כולהו נמי יחידאה קתני להו דתניא א"ר ישמעאל בר' יוםי אני ראיתי את רבי ישמעאל בן אלישע שחלץ במוק ביחידי ובלילה: בשמאל חליצתה כו': מ"ם דרבנן אמר עולא ילפינן ירגל ירגל ממצורע מה להלן דימין אף כאן דימין ורבי

אלעזר לא יליף רגל רגל ממצורע והתניא ר"א אומר "ימנין לרציעה שהיא באזן הימנית נאמר כאן יאזן ונאמר להלן יאזן מה ילהלן ימין אף כאן ימין אמר רב יצחק בר יוסף אמר ר' יוחגן מוחלפת השימה רבא אמר לעולם לא תיפוך אזן אזן מופני רגל רגל לא מופני וכי לא מופני מאי פירכא איכא איכא למיפרך מה למצורע שכן יימעון עץ ארז ואזוב מאי פירכא איכא למיפרך מה למצורע שכן יימעון עץ ארז ואזוב ושני תולעת: בותני' יחלצה ורקקה ייאבל לא קראה חליצתה כשרה יקראה ורקקה אבל לא חלצה חליצתה פסולה חלצה וקראה אבל לא רקקה רבי מאלעזר אומר חליצתה פסולה ר"ע אומר מחליצתה כשרה

סימן קסט סעיף ו ובסדר חלילה סעיף יא ובפירוש סדר חלילה סעיף יט [עי׳ שיעוריה וי"ל דהתם בעבודת כוכבים של ישראל דלא סגי לה בבטול דכי מח ב מיי׳ שם הלכה יו טוש"ע שם בהלי חליצה סעיף כב ובפירוש האי גוונא משני בפרק לולב הגזול (סוכה לא: ושם) אהא דאמר רבא לולב (פוכה נה: ושם) חהח דחמור רבח לולב של עבודת כוכבים לא יטול ואם נטל יצא ופריך ממתני׳ דלולב של אשרה יצא ופריך ממתני׳ דלולב של אשרה פסול ומשני באשרה של משה וא״ח פסול ומשני באשרה של משה וא"ת אי בעבודת כוכבים של ישראל מאי נא ה מיי פייא מהלי האמר דמכתת שיעוריה והא טעונה גניזה דמפיק לה בפ' רבי ישמעאל (ע"ו דף נב:) מושם בסתר וי"ל כיון דטעונה גניזה אין כתותי שיעור גדול עשין נג טוש"ע אה"ע סימן קסט סעיף מג: בג ז מיי׳ שם הלכה יא מזה א"נ בעבודת כוכבים של עובד כוכבים שעבדה לדעת ישראל שטעונה כוכבים מכי אגבה הויא דישראל מת את השמיי שם הלכה יב כדאמר בפרק כל הצלמים (שם דף מב.) גזירה דלמא מגבה לה והדר מבטל לה וי"ל כגון שהגביה השופר והסנדל על מנת שלא לקנותו דהא תנן (לעיל דף קה.) במנעל שחינו שלו חלילתה כשירה ולולב חיירי ביו"ט שני ובסוכה הוה מלי לשנויי דאיירי ביו"ט ראשון ולא הוה לריך לאוקומי באשרה דמשה אלא משום דקתני אשרה דומיא דעיר הנדחת דאפילו ביו"ט שני והא דנקט בסנדל של תקרובת עבודת כוכבים חלילתה פסולה הוה מצי למנקט סנדל עבודת כוכבים של ישראל אלא ניחא ליה למנקט כוליה מילתא בעבודת כוכבים של עובד כוכבים ור״ת מפרש דכולהו בעבודת כוכבים דעובד כוכבים והכא לאחר ביטול והתם קודם ביטול ולאחר ביטול נמי לכתחלה לא יתקע ולא יחלוץ דמאים לענין מצוה לפי שהיה עליו שם עבודת כוכבים אפילו אם תמנא לומר דשרי לכסות בעפר של עבודת כוכבים לכתחילה כמו בשל עיר הנדחת לא דמיא כסוי לחליצה דלענין כסוי לא חיישי׳ למיאוס והא דמשני בסוכה מתני' באשרה דמשה ולא משני בדעובד כוכבים וקודם בטול משום דאפילו נקלץ לולב מן הדקל נתבטל והא דקתני בסוף פ' כסוי הדם (חולין דף פע. ושם) דלולב של עבודת כוכבים אם נטל לא יצא איירי שהלולב בעצמו (של)

עבודת כוכבים אבל לולב של אשרה משמע שנלקט מן האשרה והכי הוי מצי למנקט בסמוך דאם חלצה קודם בטול פסול וליפלוגי בשל עבודת כוכבים עלמה אלא אגב אורחיה אתא לאשמועינן דתקרובת עבודת כוכבים אינה בטילה עולמית ואם תאמר כיון דבבטלה איירי רבא מאי קמבעיא ליה לר"ל בפרק כל הללמים (ע"ז מו.) דקל של עבודת כוכבים שבטלו לולבו מהו למלוה תפשוט מדרבא דסוכה (ש לכתחלה לא יטול ואם נטל יצא וי"ל דלרבא פשיטא ליה ולריש לקיש מיבעיא ליה אע"ג דפשיט ליה התם מר' יוחנן רביה מכל מקום מדרבא לא בעי למפשט: בור חליצה בתחלת דין דמיא. לכך פסולה ובירושלמי בפרק אחד דיני ממונות גרסינן מנין שדנין ביום וגומרים בלילה שנאמר ושפטו את העם בכל עת ופריך אית קרא לשעבר אלא מנין שאם טעו ודנו בלילה שדינם דין ח"ל ושפטו את העם בכל עת וגו" דומה שהוא טעות ועוד דלא פריך שפיר אגומרין בלילה ואית קרא לשעבר אלא גרסיטן איפכא מנין שטעו ודנו בלילה שדינן דין שנאמר ושפטו את העם בכל עת ואית קרא לשעבר אלא מנין שגומרין בלילה וכו׳ וגמרא שלנו (סנהדרין דף נד:) מוקי נמי האי קרא לגומרין בלילה והרבה דברים יש בירושלמי שלריך להפכם: 🏋 מוק בתמא תגיא. הוה מלי למיפרך אימור דאמרי רבנן בדיעבד לכתחלה מי אמור אלא פריך אדשמואל שלא הקפיד אלא על מה שעשה כיחידאה ומסיק כרבי ישמעאל בן אלישע והוא עשה כן לכתחלה: אמר רבי ישמעאל בן רבי יוםי אני ראיתי את רבי ישמעאל בן אלישע. כך כתוב בספרים וקשיא לר"י איך יתכן שראה רבי ישמעאל בן רבי יוסי את רבי ישמעאל בן אלישע שנהרג קודם רבי עקיבא ורבי ישמעאל (ד) 🗘 כפוף ויושב לפני רבי ויום שמת ר"ע נולד רבי ⁰ומיהו אין למחוק הספרים בשביל כך כי מה בכך שרבי ישמעאל ברבי יוסי היה כפוף ויושב לפני רבי כי גם רבי יוסי אביו אילו היה קיים היה כפוף ויושב לפני רבי ולמאי דפירש ר"י דתרי רבי ישמעאל בן אלישע הוו אתי שפיר דאותו שנהרג היה זקנו של אותו רבי ישמעאל בן אלישע שראוהו רבי ישמעאל בן רבי יוסי דאפשר שחיה הרבה אחר רבי עקיבא ©: